

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 31 marca 2022 r.

PNIK-I.4131.265.2022

Rada Gminy w Dobroniu

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXV/269/22 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczej straży pożarnej z Gminy Dobroń w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu.

Uzasadnienie

Organ nadzoru zawiadomieniem z 3 marca 2022 r., znak: PNIK-I.4131.265.2022 poinformował Radę Gminy w Dobroniu o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie kontroli legalności uchwały Nr XXXV/269/22 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczej straży pożarnej z Gminy Dobroń w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu – zwanej dalej uchwałą. Organ nadzoru poprosił o wyjaśnienia w sprawie.

Pismem z 10 marca 2022 r., znak: RG.0711.8.16.2022 Wiceprzewodniczący Rady Gminy w Dobroniu udzielił wyjaśnień w sprawie, wskazując, że tak skonstruowane zapisy

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

uchwały nie naruszają w sposób istotny prawa, ponieważ ustawodawca zawęził i pozbawił grupę członków ochotniczej straży pożarnej do otrzymywania ekwiwalentu pieniężnego.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały zawarto w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490) – zwanej dalej ustawą, który stanowi, że strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "M.P." na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

Z treści § 1 i 2 uchwały wynika, że Rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczej straży pożarnej. Zaznaczyć należy, że obowiązujące przepisy odmiennie określają krąg osób uprawnionych do ekwiwalentu. W tym zakresie art. 15 ust. 1 ustawy posługuje się pojęciem "strażak ratownik OSP", które w świetle przepisów ustawy nie jest tożsame z pojęciem "członka ochotniczych straży pożarnych". Zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy, ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej "strażakami OSP". Z art. 8 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika natomiast, że strażakiem ratownikiem OSP jest strażak OSP, który spełnia określone w nim wymagania, mianowicie: 1) ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1, 2) posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, 3) posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych, 4) odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, 5) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych. Tym samym pojęcie "strażaka ratownika OSP", o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy jest węższe niż pojęcia "członka ochotniczych straży pożarnych" czy "strażaka OSP". Uchwała Rady Gminy w Dobroniu, stanowiąc o ekwiwalencie dla członka ochotniczej straży pożarnej, odbiega od brzmienia upoważnienia ustawowego i wykracza poza jego zakres, co stanowi istotne naruszenie prawa. Wymieniony zapis rzutuje na całość

postanowień zawartych w uchwale, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Ponadto w § 3 uchwały Rada ustaliła zasady przyznawania ekwiwalentu pieniężnego. W ocenie organu nadzoru wymieniony zapis przekracza zakres delegacji wynikający z art. 15 ust. 2 ustawy. Rada na mocy wymienionego przepisu posiada kompetencje uchwałodawczą do ustalania wysokości ekwiwalentu pieniężnego nie zaś do ustalania zasad jego przyznawania. Przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Trzeba mieć na uwadze, że wszelkie regulacje, co do których rada nie posiada upoważnienia ustawowego, są sprzeczne z prawem. Zapisy te naruszają wówczas art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta oznacza, że również organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Organ nie jest upoważniony do regulowania tego, co już zostało uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt IV SA/Wa 1773/15).

Odnosząc się do wyjaśnień Wiceprzewodniczącego Rady Gminy w Dobroniu, należy wskazać, że kryteria sprawowania nadzoru i przesłanki wydawania rozstrzygnięć nadzorczych określone zostały w ustawie o samorządzie gminnym i akcie normatywnym wyższej rangi tj. w Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. Zgodnie z art. 171 ust. 1 Konstytucji RP działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności. Ustawa o samorządzie gminnym stanowi zaś, że nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem (art. 85 ustawy o samorządzie gminnym). Z brzmienia przytoczonego wyżej przepisu art. 85 ustawy o samorządzie gminnym. wynika, że ocena działalności jednostki samorządu terytorialnego została nakazana Wojewodzie wyłącznie z punktu widzenia kryterium zgodności z prawem. Organ nadzoru nie może więc dokonywać tej oceny z innych punktów widzenia tj. sprawności, celowości działania, gospodarności. Tym samym nie można przychylić się do stanowiska zaprezentowanego przez Wiceprzewodniczącego, że tak skonstruowane zapisy są korzystne dla adresatów tegoż aktu wolidacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały jest uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody

Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Dobroń